

1 Samuelsbok

Nycklar

Det är Martin Luther som har gett namn till 1 och 2 Samuelsboken även om Samuel bara dominerar i de första 8 kapitlen.

Det finns tre huvudgestalter i boken, profeten Samuel, som också är den siste domaren, Saul den förste kungen och David, den störste kungen. I 1 Samuelsboken beskrivs övergången, transformeringen av Israels folk från att vara en teokrati (styrda av Gud genom domare, profeter och präster) till att bli en monarki. Inte till en absolut monarki som i omgivande länder utan en där kungen står under Gud och måste lyda lagar och vara moralisk.

Det poängteras i kap.3 att Guds ord var sällsynt. Med Samuel kommer det att förändras. Han blir både en domare (den siste) en profet och en präst. Han kommer att föra folket talan inför Gud om deras önskan att få en kung. Han blir den som smörjer Saul och senare David. Han är den självklara auktoriteten vad gäller kontakterna med Gud.

Saul kröns till kung och får stora befogenheter. Han är lång och ståtlig, kommer från en ansedd familj och till att börja med går allting bra. Under Sauls ledning bekämpas framgångsrikt, ammoniter, filistéer och amalekiter. Snart börjar det gå sämre, Saul handlar ofta självsvåldigt, utan att följa Guds instruktioner genom Samuel. Saul blir förkastad av Gud och tar tillsist sitt liv i förtvivlan, då han förlorat slaget på Gilboa berg. David blir på Guds befallning smord till Kung medan Saul fortfarande regerar. David är en herde och kommer inte från någon ansedd familj men kommer att bli mer och mer ansedd och omtyckt. Trots att Saul ofta söker ta livet av honom så dödar aldrig David honom fast han fler gånger lätt skulle kunnat göra det.

En viktig lärdom i 1 Samuelsboken är den effekt som synd och Gudsfruktan har på ledarna och därför indirekt på folket.

Fakta

Författare:

Okänd

Tid:

Samuelsboken är första delen av ett historieverk innehållande 2 Sam och 1-2 Konungaboken. Händelserna utspelar sig ungefär 1120 - 1020 f.kr och kan vara nedtecknade 800 - 700 f.kr.

Bakgrund:

Efter befrielsen från slaveriet i Egypten och den 40 åriga vandringen har Israeliterna varit bosatta under ledning av domare. Det var inte ett särskilt gott liv man levde och en längtan uppstod efter en kung som skulle kunna bringa ordning och reda i landet, även om de då skulle förlora mycket självbestämmande. Det är en gynnsamt tid för att upprätta ett konungarike då ett maktvakuum har uppstått i området. Egypten är försvagat, liksom Assyrien, så inga stormakter ställer till det för Israels barn. Inte heller finns någon stormakt som styr upp i området, så många folkslag försöker ta för sig av andra folks land och ägodelar. Förutom inre

Måndag: Ett bönesvar

Läs 1 Sam 1-4:1

Det står att Hanna bad till Herren i sin sorg. Det är vi många som har gjort, men är vi uthålliga som Hanna? När hon fått Samuel så brister hon ut i lovsång, Hannas lovsång. Vad finns i den som du kan stämma in i? Vad kan du inte stämma in i?! Varför? Den unge Samuel hörde en röst i natten och trodde det var Eli. Han fick hjälp att förstå att det var Gud som talade av Eli, en gammal erfaren gudsman.

Vem hjälper dig att förstå vilken röst som är Herrens?

Tisdag: Ge oss en kung!

Läs 1 Sam 4 -8

Det var en vanlig uppfattning att om ett folk besegrade ett annat så var deras gud besegrad av segrarnas gud. Nu fick filistéerna lära sig att det inte var så, Israelernas Gud var inte besegrad trots att de erövrade förbundsarken. Kan denna berättelse hjälpa oss att tro på Guds makt även om hans kyrka, på olika sätt kan upplevas besegrad? Gud låter folket få en kung fast än det är att förkasta Gud som deras kung. Detta är bara ett nytt uttryck för deras sinnelag, de som ständigt har förkastat Gud för andra gudar.

Vad avslöjar, Guds villighet att besvara deras böner, för oss om Guds sinnelag?

Onsdag: Den förste konungen

Läs 1 Sam 9-12

Gud leder Samuel så att han finner Saul och smörjer honom till konung. Gud har valt honom och han är nu Guds smorde. Det står att Gud förvandlade honom och gav honom ett nytt hjärta. Han väljs kort därefter till kung. Allt borde nu gå fantastiskt bra för Saul och folket. Det gör det till att börja med, ammoniterna besegras, folket jublar och Sauls makt konsolideras, men snart går det utför. Det verkar som att fastän Gud har varit med hela tiden så kan man komma bort från Guds plan. Oroar det dig? Samuel talar till folket och de förstår att de genom att begära en kung har "rågat vår synders mått". Samuel försäkrar att om de tjänar Herren av hela sitt hjärta så kommer det att gå bra, annars inte. Hur känner du för detta? Lever vi idag under samma "lagar"?

Torsdag: Hastiga beslut

Läs 1 Sam 13-15

Saul börja nu fatta hastiga beslut. Han offerar, bl.a. för att hålla greppet över hären, fast Samuel sagt annorlunda. Han vill inte tappa uppskattning. Är det en fara som vi ger in för även idag? Saul förbjuder hären att äta och det drabbar oförskyllt hans son Jonatan. Hur ofta fattar vi hastiga, ogenomtänkta beslut som är svår att ta sig ur? Kan du finna vad det är i Sauls karaktär som börjar leda honom bort från Gud. Vad gör att han blir förkastad av Gud som kung?!

Fredag: Den nye kungen

Läs 1 Sam 16-20

David blir utvald och smord till kung. Då faller Herrens ande över honom och var alltid med David. Några verser senare står det att Herrens ande hade övergett Saul, han hade blivit förkastad av Gud.

Hur ska vi vara för att inte drabbas av samma öde som Saul?

David möter Goliat och besestrar honom med en slunga. Saul tänkte att David skulle slåss som vanligt i strid, med rustning och svärd. Hur ofta blir vi låsta vid att uppdrag, strider mm måste ske på det vanliga sättet? Vågar vi tro att våra och andras erfarenheter från andra områden kan fungera bättre?

David stred som en herde mot vilddjur, vad kan vi ta med från "vårt herdoliv" till strider och utmaningar på andra områden?

David och Jonatans vänskap är en stark skildring av trofast vänskap. Har du starka band till någon vän? Är vänner en bristvara idag? Vill du ändra på det? "Vill du ha en vän, så va´en vän!" är kanske ett modernt uttryck för "all vad ni vill att andra ska göra mot er, ska ni göra mot dem!"

Lördag: David och Saul

Läs 1 Sam 21-25

David och hans män äter av skådebröden, det hänvisar Jesus till då han försvarar att lärjungarna äter av sädesax på sabbaten, vilket man inte fick. (Markus 2:23-28) Det är ganska ofta som David och andra gör sådant som vi anser strida mot bibliska regler. T ex har David när detta avsnitt slutar två hustrur och en som Saul gift bort. Hur ska vi hantera sådant, om vi inte låter Jesus undervisning bli överordnad de regler och vanor som visas i t.ex. 1 Samulesboken?!

David jagas av Saul och David får ett utmärkt tillfälle att döda Saul, men avstår för att Saul är Guds smorde. Vi kan också i nya testamentet se respekt för ämbeten. I Apg. 23:5 går Paulus hårt åt Ananias och blir ångerfull då han förstår att Ananias var Guds överstepräst. Hur ser du på att respektera någon för dennes ämbete, när du tycker att den lär eller lever helt fel?

Avigajil är en förslagen och skicklig kvinna som räddar livet på sin vettlöse man och många andra från Davids verde. David begär senare henne till hustru. David attraherades av en stark och skicklig kvinna, och kände sig inte hotad av henne. Hur känner du inför starka och kunniga kvinnor, män, kollegor, grannar eller andra som du stöter på?

Söndag: Davids uppgång och Sauls fall

Läs 1 Sam 26-31

Trots att David åter skonar Sauls liv och fått löften om att hans liv aldrig ska tas, så litar David inte på Saul. Förstår han att Saul inte är mentalt frisk?! Han tar tjänst hos filistéerna, fienderna för att vara trygg för Saul. Vilken ironi att David måste gå till fiendeland för att freda sitt liv! Kan det också hända idag att kristna måste söka sig till "fiendeland" för att freda sitt andliga liv?

David visar stort ledarskap då han tar upp jakten på amalekterna som rövat bort deras kvinnor och barn. Först frågar han Gud, genom prästen Evjatar, om han ska ta upp jakten. Efter segern försvara han de tvåhundra som stannat kvar p.g.a. trötthet och ger dem del i segern och bytet. Hur noga är du med att fråga efter Guds vilja innan viktiga beslut? Hur generös är du med att dela med dig av ära för något lyckat till de som bara bidragit lite till framgången?!

Saul tar sitt liv i förtvivla då han förlorat slaget på Gilboa berg. Han som utvaldes av Gud har nu nått botten. Vad har gjort att han kommit allt mer bort från Herren? Hur kan du hålla dig på vägen som bär till livet?